

Театр ім. Шевченка – на фестивалях

Львів: «Золотий Лев»

Актори Чернігівського академічного театру ім. Т. Шевченка на початку жовтня прибули до Львова на 32-й Міжнародний фестиваль «Золотий Лев». Це не просто вуличний фестиваль, а театральна європейська традиція і один з найпрестижніших театральних форумів України. Щороку він перетворює Львів на величезну театральну сцену.

Цього року тут можна було побачити вистави світового визнання, прем'єри, експериментальні постановки молодих театрів. «Золотий Лев» відбувався на наступних локаціях: театр Воскресіння, Перший театр, театр Лесі, театр ім. М. Заньковецької, Довженко центр, площа перед Оперним театром.

Ми повезли львів'янам виставу у постановці молодого талановитого режисера Анастасії Кузик

«Наймичка». Кожен наш учасник поїздки отримав масу задоволення від перебування у цьому прекрасному місті, актори насолодилися оваціями львівського глядача.

Також глядачі познайомилися із театральною творчістю одеситів, киян, іноземних гостей із Угорщини, Польщі, Італії, Грузії, Канади, Ірану.

Северодонецьк: «СвітОгляд»

Вже стає доброю традицією участь театру у започаткованому в 2018 році за сприяння Мінкультури України Всеукраїнському театральному фестивалю «СвітОгляд», що проводиться у місті Северодонецьк на Луганщині. Надого запам'ятався шанувальникам мистецтва блискучий виступ шевченківців на першому фестивалі

«СвітОгляд» з музичною комедією «Ніч перед Різдвом» за мотивами повісті Миколи Гоголя. У вересні наступного року вистава «Комедія помилок» Вільяма Шекспіра здобула перемогу в номінації «Найкраще режисерське рішення» на II фестивалі.

Цього року чернігівські артис-

ти взяли участь у фестивалі з виставою «Приборкання норвільського», за п'єсою сучасного українського драматурга Ярослава Стельмаха у постановці заслуженого артиста України Андрія Бакірова (на фото). Захоплююче враження справила режисерська інтерпретація класичної комедії-фарсу, сповнена яскравого українського гумору. Глядачі отримали справжнє задоволення від динамічного сценічного дійства, колоритних персонажів, музичного оформлення.

Раїса МІНЕНКО,
керівниця літературно-драматургічної частини театру

Наталка ФУРСА

Наталка Фурса народилася 1964 року в Полтаві, але раннє дитинство провела на Ічнянщині, в с. Більма-чівка, тож своєю малою батьківщиною вважає й чернігівську землю. У 1971 році сім'я перебралася на Полтавщину, на іншу гілку родового дерева, – в селище Ромодан, що на Миргородщині. Закінчила факультет журналістики Київського державного університету ім. Т. Шевченка. Працювала журналісткою у ЗМІ, редактором у видавництвах Києва та Київщини, довгий час жила у Полтаві. З 2011 року знову мешкає в Ромодані, на творчій роботі.

Автор виданих у Києві і Полтаві поетичних книжок «Окрик» (1993), «Дар Любові» (1997), «Страсті по Страті» (2000, 2001), «Необлітане небо» (2002), «Нічого, крім повторень» (2004), «Пилок і пил» (2015), книги малої прози «Зінське щеня» (2017). Член Національної Спілки письменників України (1997).

У серпні 2020 року в полтавському видавництві «Дивосвіт» побачила світ поетична книжка Наталки Фурси – «...ані вірлю, ані скиту...». Перша презентація пройшла на початку вересня в Чернігівській центральній міській бібліотеці ім. М. Коцюбинського». А це вірші з рукопису нової книжки. Написані буквально за останню декаду вересня.

Я Вас два дні любила... Так ліхтар погаслий любить серед ночі – клена, що світиться осіннім соковенням, палкі слова стискаючи в устах.

Ви їх не відпускали у політ – хоча вони пекли Вам серцевину... Смиренне, прохолодне і невинне, Ви тільки сяйво віддавали в світ.

А я ховала у в'язку п'яму жадобу крадія і скупість злидня... Я Вас два дні любила – ненаситно, як люблять в чарі й чадному диму!

Я знала: ненадого ця мана... Я знала: скоро стане голо й чорно, і нас обох липкий туман огорне, а потім поховає пелена...

Спасибі Вам за довгу світлу зиму... за те, що студить жар і гріє згар... Я Вас два дні любила – як ліхтар погаслий любить незгасимий...

Сніги не впали – й не розтали. Нема ні криг, ні кришталю. ...Я Вас ніколи не кохала, але любила – і люблю. Наш квітень не розквітнув – вицвів, віддавши пахощі джмелю. Та Ви ж бо знаєте різницю між «не кохала» і «люблю».

Не в'яне сонце – бо не сонях. Хміль не блукає во хмелю. Я Вашу стежку на долонях не прочитала – та люблю. Стелилась осені солома – шлях зупинити журавлю... Ви десь за обрієм – і тому я навіть обрій той люблю.

Мені ніколи Вас не мало. Ніч не минає – бо не сплю... Я Вас ніколи не кохала, але любила – і люблю. І це моє маленьке щастя Вам не розбити без жалю, бо, може, й правда, що не Вас я, а лиш любов свою люблю...

Люблю твоє повернення – й своє... це вгадування-впізнання в тиші... і обережну радість: ми ще є! й надію обережну (що рідніші).

Ця кривність, що мовчить, але трима! Ці пальці понад прірвою у житті, що тягнуться фалангами всіма назустріч – щоб, торкнувшись, затремтіти...

Та знов вони спинаються за мить: цей страх – як вітер! – шарпає блакить... ця згадка, що стримить – як протяг – в спині...

Люблю це поривання – я до ми, коли вогонь вгортається в дими, коли дими прострілює проміння...

Олексій Гузь:

«Я стану вашим янголом-охоронцем»

8 жовтня на 95-му році життя відійшов у вічність талановитий фотомайстер Олексій Тихонович Гузь (20. 03. 1927 – 08. 10. 2021 рр.).

За довгі роки співпраці з обласною універсальною науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка митець не лише презентував декілька своїх фотовиставок, а й став добрим другом бібліотеки.

Олексій Тихонович народився в селі Синявка Менського району. З дитинства захоплювався малюванням, мріяв про фотоапарат, який йому батько згодом обіцяв купити. Але спалахнула війна, яка зруйнувала не тільки мрії, а й все життя.

Батько, Тихон Іванович, разом з односельцями пішов на фронт, де загинув. Олексію в 14 років довелося взяти в руки батькову косу, навчитися від дідуся Кирила Демидовича правити кіньми та ходити за плугом, щоб разом з матір'ю пере-

жити два роки німецької окупації.

Восени 1943 року, після звільнення Чернігівщини від загарбників, Олексій поїхав у м. Щорс та почав працювати в паровозному депо. З 1944 по 1951 рр., після навчання в Ленінградському військово-морському училищі, служив на кораблях Чорноморського флоту.

В Чернігів Олексій Тихонович приїхав разом із сім'єю у 1954 році. Працював токарем на заводі «Жовтневий молот», а дружина Тамара – в технічному відділі. Закінчивши заочно Ленінградський станково-будівельний технікум, став працювати конструктором-технологом.

6 років працював старшим майстром на інструментальному заводі, 15 років – на заводі автодеталей, спочатку начальником технологічного бюро інструментального цеху, згодом – начальни-

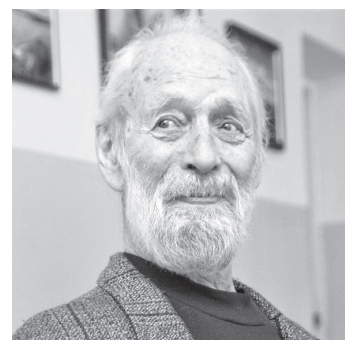
ком бюро раціоналізації, винахідництва, нової техніки та технічної інформації.

Для сім'ї він за своїм проектом побудував дім, посадив сад, а для сімейного відпочинку на природі зробив моторний гідрореактивний човен, на якому разом з дружиною, сином Олексієм та донькою Наталією плавали по Десні.

Тільки в 1955 році здійснилася давня мрія фотохудожника: на премію за впроваджену раціоналізаторську пропозицію він купив свій перший фотоапарат «Москва-2».

Понад 60 років Олексій Тихонович не розлучався з фотоапаратом, а своє бачення природи та любов до неї зображував у роботах. Фотопейзажами митець, ветеран праці, учасник бойових дій ділився з усіма романтиками, любителями природи та мистецтва.

На святкуванні 140-річчя за-

снування бібліотеки 28 березня 2017 року Олексій Гузь подарував бібліотеці серію фоторобіт «Храми Чернігова» і додав побажання: «Нехай ці фотографії вас оберігають, а я стану вашим янголом-охоронцем».

Роботи фотомайстра прикрашають стіни закладу. Світло життя, тепло творчості та іскра незламного духу назавжди залишаться у фотографіях Олексія Гузя та оберегатимуть бібліотеку – його другий дім.

Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка

Драматург Іван Кочерга родом із Носівки

хоплення викликала гра в театр – юнак клеїв дерев'яних ляльок, малював декорації, разом із батьком відвідував театр.

Закінчив чернігівську гімназію, навчався на юридичному факультеті Університету святого Володимира в Києві. Але юристом так і став, повернувшись у Чернігів до коханої дівчини – Аделаїди Соколовської. Працював чиновником у контрольній палаті, друкував солідні театральні рецензії в «Чернігівських губернських відомостях».

В 1910-му написав першу п'єсу «Пісня в келиху», яку розіслав у різні театри, але відповіді так і не отримав. Натомість помітний успіх мала наступна п'єса – водевіль «Дівчина з мишкою» (1913). Твір з фривольно-пікантним сюжетом тричі друкували в петербурзькому

видавництві «Театральні новинки», його постановки здійснювали столичні й провінційні театри, водевіль навіть екранізували.

Незабаром переїхав у Житомир. Революційні події не викликали в Івана Кочерги особливого ентузіазму, але на початку 1920-х до того російськомовний драматург почав писати українською, якою володів бездоганно. Наприкінці 1934-го переїхав до Києва, поринувши в активну громадську та творчу роботу.

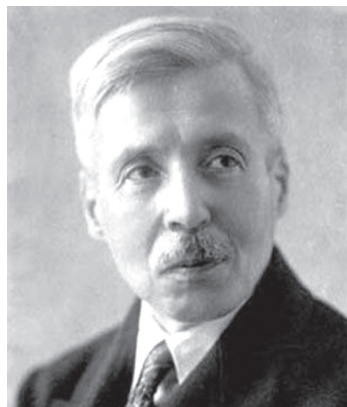
Митець прагнув показати життя складним і розмаїтим, герої його творів – часто особистості неодномірні й суперечливі. Серед найбільш відомих творів – «Майстри часу», «Пророк», «Фея гірко-го мигдалю», «Алмазне жорно», «Ярослав Мудрий». Особливе місце в творчості Івана Кочерги по-

сідає драматична поема «Свіччине весілля» (1930). Вона торкається теми литовського панування в Україні, про яку майже не згадували в радянські часи. Поему поставили лише в 1935-му, після чого й почався її триумфальний похід театральними сценами.

Іван Кочерга володів багатьма мовами, добре знався на світовій літературі, історії, міфології. Водночас були періоди, коли його майже не друкували й не ставили, тоді виживав за рахунок перекладів.

Помер 29 грудня 1952-го в Києві, похований на Байковому кладовищі.

Сергій ГОРОБЕЦЬ,
Український інститут національної пам'яті Чернігів

Іван Антонович Кочерга, відомий український драматург, народився 6 жовтня 1881 року в містечку Носівка на Чернігівщині. Батько працював залізничним службовцем, сім'я часто переїздила з місця на місце, нарешті осіли в Чернігові. З малих літ добре малював, тож йому пророчили кар'єру відомого художника. Однак більше за-